

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2016. gada 15. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīvas 89/665/EEK un 92/13/EEK — Publiski līgumi — Pārbaudes procedūras — Valsts tiesību akti, kuros tiek prasīta “labticīgas rīcības drošības nauda” līgumslēdzējas iestādes aktu pārbaudes procedūru pieejamībai — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — 47. pants — Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību

Apvienotās lietās C-439/14 un C-488/14

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa, Rumānija) un *Curtea de Apel Oradea* (Oradjas Apelācijas tiesa, Rumānija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2014. gada 19. septembrī un 2014. gada 8. oktobrī un kas Tiesā reģistrēti attiecīgi 2014. gada 24. septembrī un 2014. gada 4. novembrī, tiesvedībās

SC Star Storage SA

pret

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică (ICI) (C-439/14)

un

SC Max Boegl România SRL,

SC UTI Grup SA,

Astaldi SpA,

SC Construcții Napoca SA

pret

RA Aeroportul Oradea,

SC Porr Construct SRL,

Teerag-Asdag Aktiengesellschaft,

SC Col-Air Trading SRL,

AVZI SA,

Trameco SA,

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

Iamsat Muntenia SA (C-488/14).

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši D. Švābi [*D. Šváby*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], M. Safjans [*M. Saffjan*] un M. Vilars [*M. Vilaras*] (referents),

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 14. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *SC Star Storage SA* vārdā – *A. Fetiță*, advokāte,

— *SC Max Boegl România SRL* vārdā – *F. Irimia*, advokāts,

— Rumānijas valdības vārdā – *R.-H. Radu*, kā arī *R. Hațeganu*, *D. Bulancea* un *M. Bejenar*, pārstāves,

— Grieķijas valdības vārdā – *K. Georgiadis* un *K. Karavasili*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *A. Tokár* un *I. Rogalski*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2016. gada 28. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 1. panta 1.–3. punktu Padomes 1989. gada 21. decembra Direktīvā 89/665/EEK par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas [pārbaudes] procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām [piegādes un būvdarbu publiskā iepirkuma jomā] (OV 1989, L 395, 33. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. decembra Direktīvu 2007/66/EK (OV 2007, L 335, 31. lpp., turpmāk tekstā – “Direktīva 89/665”), un 1. panta 1.–3. punktu Padomes 1992. gada 25. februāra Direktīvā 92/13/EEK, ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas [iepirkumu] procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē (OV 1992, L 76, 14. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Direktīvu 2007/66 (turpmāk tekstā – “Direktīva 92/13”), kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pantu.
- 2 Šie lūgumi tika iesniegti saistībā ar lietu C-439/14 strīdā starp *SC Star Storage SA* un *Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică (ICI)* (Informātikas pētniecības un attīstības valsts institūts, turpmāk tekstā – “ICI”) par publiskā iepirkuma procedūru par informātikas infrastruktūras un pakalpojumu attiecībā uz platformas *cloud computing* (mākoņdatošana) sagatavošanu, vadību, attīstību un ieviešanu iegādi un lietā C-488/14 strīdā starp *SC Max Boegl România SRL*, *SC UTI Grup SA*, *Astaldi SpA* un *SC Construcții Napoca SA* (turpmāk tekstā – “*Max Boegl u.c.*”), no vienas puses, un *RA Aeroportul Oradea SA*, *Asocierea SC Porr Construct SRL*, *Teerag-Asdag Aktiengesellschaft*, *SC*

Col-Air Trading SRL, AZVI SA, Trameco SA un Iamsat Muntenia SA, no otras puses, par publiskā iepirkuma procedūru attiecībā uz Oradjas lidostas (Rumānija) infrastruktūras paplašināšanas un modernizācijas darbiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 89/665

- 3 Direktīvas 89/665 1. panta “Darbības joma un pārskatīšanas procedūru pieejamība” 1.–3. punktā ir noteikts:

“1. Šo direktīvu piemēro līgumiem, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras [(OV 2004, L 134, 114. lpp.)], izņemot gadījumus, kad šādi līgumi ir izslēgti no minētās direktīvas piemērošanas jomas saskaņā ar tās 10. līdz 18. pantu.

Šīs direktīvas nozīmē līgumi ietver valsts līgumus, pamatlīgumus, valsts būvdarbu koncesijas un dinamiskas iepirkuma sistēmas.

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka attiecībā uz līgumiem, uz ko attiecas Direktīva 2004/18/EK, līgumslēdzēju iestāžu lēmumus var efektīvi un, jo īpaši, iespējami ātri pārskatīt saskaņā ar šīs direktīvas 2. līdz 2.f pantā izklāstītajiem nosacījumiem, pamatojoties uz to, ka ar šādiem lēmumiem ir pārkāpti Kopienas tiesību akti publiskā iepirkuma jomā vai attiecīgās valsts noteikumi, ar ko transponē minētos tiesību aktus.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka starp uzņēmumiem, kuri norāda uz kaitējumu, kas nodarīts saistībā ar līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, nav diskriminācijas tādēļ, ka šajā direktīvā ir nošķirti attiecīgo valstu noteikumi, ar ko īsteno Kopienas tiesību aktus, no citiem attiecīgo valstu noteikumiem.

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem, ko dalībvalstis var pieņemt, pārskatīšanas procedūras ir pieejamas vismaz ikvienai personai, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt konkrēta līguma slēgšanas tiesības un kurai ar varbūtējo pārkāpumu ir vai var tikt nodarīts kaitējums.”

Direktīva 92/13

- 4 Direktīvas 92/13 1. panta “Darbības joma un pārskatīšanas procedūru pieejamība” 1.–3. punktā ir noteikts:

“1. Šo direktīvu piemēro līgumiem, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs [(OV 2004, L 134, 1. lpp.)], izņemot gadījumus, kad šādi līgumi ir izslēgti no minētās direktīvas piemērošanas jomas saskaņā ar tās 5. panta 2. punktu, 18. līdz 26. pantu, 29. un 30. pantu vai 62. pantu.

Šīs direktīvas nozīmē līgumi ietver piegādes, būvdarbu un pakalpojumu līgumus, pamatlīgumus un dinamiskas iepirkumu sistēmas.

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka attiecībā uz līgumiem, uz ko attiecas Direktīva 2004/17/EK, līgumslēdzēju subjektu lēmumus var efektīvi un, jo īpaši, iespējami ātri pārskatīt saskaņā ar šīs direktīvas 2. līdz 2.f pantā izklāstītajiem nosacījumiem, pamatojoties uz to, ka ar šādiem lēmumiem ir pārkāpti Kopienas tiesību akti publiskā iepirkuma jomā vai attiecīgās valsts noteikumi, kas transponē minētos tiesību aktus.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka starp uzņēmumiem, kuri norāda uz kaitējumu, kas nodarīts saistībā ar līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, nav diskriminācijas tādēļ, ka šajā direktīvā ir nošķirti attiecīgo valstu noteikumi, ar ko īsteno Kopienas tiesību aktus, no citiem attiecīgo valstu noteikumiem.

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem, ko dalībvalstis var pieņemt, pārskatīšanas procedūras ir pieejamas vismaz ikvienai personai, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt konkrēta līguma slēgšanas tiesības un kurai ar varbūtējo pārkāpumu ir vai var tikt nodarīts kaitējums.”

Direktīva 2007/66

- 5 Direktīvas 2007/66 preambulas 36. apsvērumā ir noteikts:

“Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas jo īpaši ir atzīti [Hartā]. Jo īpaši šī direktīva tiecas nodrošināt, ka tiek pilnībā ievērotas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu saskaņā ar [Hartas] 47. panta pirmo un otro daļu.”

Direktīva 2004/17

- 6 Direktīvas 2004/17 16. panta b) punktā ir paredzēts:

“Attiecībā uz konkrētās darbības veikšanu, izņemot 19. līdz 26. pantā paredzētos izņēmumus vai ievērojot 30. pantu, šī direktīva attiecas uz līgumiem, kuru vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir novērtēta ne zemāk kā šādas robežvērtības:

[..]

b) EUR 5 186 000 attiecībā uz būvdarbu līgumiem.”

Direktīva 2004/18

- 7 Direktīvas 2004/18 7. panta b) un c) punktā ir paredzēts:

“Šī direktīva attiecas uz valsts līgumiem, kuri neatbilst 10. un 11. pantā un 12. līdz 18. pantā paredzētajiem izņēmumiem un kuru vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir vienāda ar turpmāk minētajām robežvērtībām vai lielāka par tām:

[..]

b) EUR 207 000 [..];

— piegādes valsts līgumiem un pakalpojumu valsts līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķirušas līgumslēdzējas iestādes, kas nav uzskaitītas IV pielikumā,

— piegādes valsts līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķirušas līgumslēdzējas iestādes, kas uzskaitītas IV pielikumā un darbojas aizsardzības jomā, ja šie līgumi attiecas uz V pielikumā neminētu produkciju,

— pakalpojumu valsts līgumiem, kuru slēgšanas tiesības līgumslēdzējas iestādes piešķirušas attiecībā uz II A pielikuma 8. kategorijā ietilpstošiem pakalpojumiem, tiem 5. kategorijas telekomunikāciju pakalpojumiem, kuru pozīcija CPV nomenklatūrā ir līdzvērtīga pakalpojumu koda atsaucēm Nr. 7524, 7525 un 7526, un/vai II B pielikumā uzskaitītajiem pakalpojumiem;

c) EUR 5 186 000 [...] publiskiem būvdarbu līgumiem.”

Rumānijas tiesības

- 8 *Ordonanța de Urgență a Guvernului n° 34/2006, privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii* (Valdības steidzamības kārtībā pieņemtais rīkojums Nr. 34/2006 par būvdarbu, piegādes un pakalpojumu publisko iepirkumu), kas grozīts un papildināts ar *Ordonanța de Urgență a Guvernului n° 51/2014* (Valdības steidzamības kārtībā pieņemtais rīkojums Nr. 51/2014, turpmāk tekstā – “OUG Nr. 34/2006”), 271.¹ un 271.² pantā ir noteikts:

“271. ¹ pants

(1) Lai līgumslēdzēju iestādi aizsargātu pret iespējami neatbilstošas rīcības risku, sūdzības iesniedzējam ir jāiemaksā labticīgas rīcības drošības nauda attiecībā uz visu laikposmu no sūdzības/lūguma/prasības iesniegšanas dienas līdz dienai, kad Valsts sūdzību izskatīšanas padomes/tiesas, kas lemj par minēto sūdzību/lūgumu/prasību, lēmums ir kļuvis galīgs.

(2) Sūdzība/lūgums/prasība tiek noraidīta gadījumā, ja sūdzības iesniedzējs neiesniedz pierādījumus, ka 1. punktā paredzētā drošības nauda ir iemaksāta.

(3) Labticīgas rīcības drošības nauda tiek iemaksāta, izmantojot bankas pārskaitījumu vai garantiju, ko, ievērojot likumā paredzētos nosacījumus, ir izdevusi banka vai apdrošināšanas sabiedrība; oriģināls tiek iesniegts līgumslēdzējas iestādes juridiskajā adresē un kopija – Valsts sūdzību izskatīšanas padomei vai tiesai reizē ar sūdzību/lūgumu/prasību.

(4) Labticīgas rīcības drošības naudas apmērs tiek noteikts proporcionāli piešķiramā iepirkuma līguma paredzamajai vērtībai šādā veidā:

- a) 1 % no paredzamās vērtības, ja tā ir zemāka par 55. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto robežvērtību;
- b) 1 % no paredzamās vērtības, ja tā ir zemāka par 55. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzēto robežvērtību, bet nav lielāka par naudas summu [Rumānijas lejās (RON)], kas vienāda ar EUR 10 000 atbilstoši Rumānijas Valsts bankas valūtas maiņas kursam drošības naudas iesniegšanas dienā;
- c) 1 % no paredzamās vērtības, ja tā ir vienāda ar 55. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto robežvērtību vai to pārsniedz, bet ja tā nav lielāka par naudas summu RON, kas vienāda ar EUR 25 000 atbilstoši Rumānijas Valsts bankas valūtas maiņas kursam drošības naudas iesniegšanas dienā;
- d) 1 % no paredzamās vērtības, ja tā ir vienāda ar 55. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzēto robežvērtību vai to pārsniedz, bet ja tā nav lielāka par naudas summu RON, kas vienāda ar EUR 100 000 atbilstoši Rumānijas Valsts bankas valūtas maiņas kursam, kas bija spēkā garantijas iesniegšanas dienā.

(5) Labticīgas rīcības drošības naudai ir jābūt spēkā vismaz 90 dienas, tai ir jābūt neatsaucamai un tai jāparedz beznosacījuma samaksa pēc pirmā līgumslēdzēja iestādes pieprasījuma, ja sūdzība/lūgums/prasība tiek noraidīta.

(6) Gadījumā, ja pēdējā labticīgas rīcības drošības naudas spēkā esamības dienā Valsts sūdzību izskatīšanas padomes vai tiesas nolēmums nav kļuvis galīgs un sūdzības iesniedzējs nav pagarinājis labticīgas rīcības drošības naudas spēkā esamību atbilstoši 1.–5. punktā paredzētajiem nosacījumiem, līgumslēdzēja iestāde ietur labticīgas rīcības drošības naudu. 271.² panta 3.–5. punkta noteikumi ir piemērojami *mutatis mutandis*.

(7) 1.–6. punktā norādītās tiesību normas arī ir piemērojamas *mutatis mutandis* gadījumā, kad Valsts sūdzību izskatīšanas padomes lēmumu ir pārsūdzējusi persona, kas nav līgumslēdzēja iestāde vai sūdzības iesniedzēja atbilstoši 281. pantam.

271.² pants

(1) Ja Valsts sūdzību izskatīšanas padome vai tiesa sūdzību noraida gadījumā, kad lēmumu pārsūdzošā persona tieši ir vērsusies tiesā, līgumslēdzējai iestādei ir jāietur labticīgas rīcības drošības nauda līdz brīdim, kad Valsts sūdzību izskatīšanas padomes lēmums/tiesas spriedums kļūst galīgs. Ieturējums attiecas uz tām [iepirkuma] daļām, attiecībā uz kurām sūdzība ir tikusi noraidīta.

(2) Šā panta 1. punkta noteikumi ir piemērojami arī tad, ja sūdzības iesniedzējs atsakās no sūdzības/lūguma/prasības.

(3) Šā panta 1. punktā paredzētais pasākums nav piemērojams, ja Valsts sūdzību izskatīšanas padome/tiesā sūdzību noraida kā tādu, kurai ir zudis priekšmets, vai ja ir notikusi atteikšanās no sūdzības/lūguma/prasības pēc tam, kad līgumslēdzēja iestāde ir veikusi vajadzīgos koriģējošos pasākumus saskaņā ar 256.³ panta 1. punktu.

(4) Ja Valsts sūdzību izskatīšanas padome sūdzību apmierina vai ja tiesa apmierina prasību, kas celta par Valsts sūdzību izskatīšanas padomes lēmumu, ar kuru noraidīta sūdzība, līgumslēdzējai iestādei ir pienākums atmaksāt lēmumu pārsūdzošajai personai labticīgas rīcības drošības naudu piecu dienu laikā no brīža, kad lēmums/spriedums ir kļuvis galīgs.

(5) Ja sūdzības iesniedzējs vērsas tieši tiesā un tā apmierina iesniegto prasību, 4. punkta noteikumi ir piemērojami *mutatis mutandis*.

(6) Summas, ko līgumslēdzēja iestāde ir iekasējusi kā labticīgas rīcības drošības naudu, ir minētās līgumslēdzēja iestādes ieņēmumi.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

Lietā C-439/14

- 9 *ICI* kā līgumslēdzēja iestāde 2014. gada 1. aprīlī publicēja *Sistemul Electronic de Achiziții Publice* (Publisko iepirkumu elektroniskā sistēma, turpmāk tekstā – “*SEAP*”) paziņojumu par paredzamo publisko iepirkumu, lai piešķirtu tiesības slēgt publisku līgumu attiecībā uz informātikas infrastruktūras un pakalpojumu saistībā ar *cloud computing* (mākoņdatošana) platformas izstrādi, vadību, attīstību un īstenošanu iegādi, kā arī atbilstošos iepirkuma dokumentus. Šī līguma, kura vērtība tika novērtēta RON 61 287 713,71 (apmēram EUR 13 700 000) bez pievienotās vērtības nodokļa, slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijs bija “viszemākā cena”.

- 10 Pēc komersantu iesniegtajiem pieteikumiem *ICI* publicēja *SEAP* virkni iepirkuma dokumentu noteikumu paskaidrojošu piezīmju.
- 11 2014. gada 30. jūnijā *Star Storage* apstrīdēja *Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor* (Valsts sūdzību izskatīšanas padome, turpmāk tekstā – “*CNSC*”) 2014. gada 24. jūnija paskaidrojošās piezīmes Nr. 4 un Nr. 5 un 2014. gada 26. jūnija paskaidrojošās piezīmes Nr. 7.
- 12 Ar 2014. gada 18. jūlija lēmumu *CNSC* noraidīja šo sūdzību kā nepieņemamu, pamatojoties it īpaši uz *OUG* Nr. 34/2006 271.¹ panta 2. punktu, jo *Star Storage* nebija iesniegusi labticīgas rīcības drošības naudu.
- 13 2014. gada 5. augustā *Star Storage* cēla prasību *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa, Rumānija) atcelt it īpaši šo noraidīto lēmumu, apgalvojot, ka Rumānijas tiesību aktos paredzētais pienākums iesniegt labticīgas rīcības drošības naudu ir pretrunā gan Rumānijas konstitūcijai, gan Savienības tiesībām.
- 14 Iesniedzējtiesa apgalvo, ka, ņemot vērā labticīgas rīcības drošības naudas nozīmi un to regulējošos noteikumus, tā var būtiski ietekmēt komersantu tiesības uz efektīvu līgumslēdzēju iestāžu aktu pārbaudes procedūru.
- 15 Šādos apstākļos *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas 89/665 [..] 1. panta 1. punkta trešās daļas un 1. panta 3. punkta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās nepieļauj tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru līgumslēdzēju iestāžu lēmumu pārbaudes procedūru var izmantot tikai tad, ja iepriekš ir iesniegta “labticīgas rīcības drošības nauda”, kas paredzēta [*OUG*] Nr. 34/2006 271.¹ un 271.² pantā?”

Lieta C-488/14

- 16 *RA Aeroportul Oradea* kā līgumslēdzēja iestāde 2014. gada 21. janvārī publicēja *SEAP* paziņojumu par paredzamo publisko iepirkumu, lai piešķirtu tiesības slēgt līgumu attiecībā uz Oradjas (Rumānija) lidostas infrastruktūras paplašināšanas un modernizācijas darbiem. Šī līguma paredzamā vērtība bez PVN bija RON 101 232 054 (aptuveni EUR 22 800 000) bez pievienotās vērtības nodokļa, un piešķiršanas kritērijs bija “saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums”.
- 17 Atbilstoši ziņojumam, kas tika sagatavots pēc piedāvājumu novērtēšanas, *SC Max Boegl România SRL*, *SC UTI Grup SA* un *Astaldi SpA* izveidotās apvienības iesniegtais piedāvājums tika atzīts par neatbilstošu, bet *SC Construcții Napoca SA*, *SC AICI Cluj SA* un *CS Icco Energ SRL* izveidotās apvienības iesniegtais piedāvājums, piemērojot izmantoto piešķiršanas kritēriju, tika ierindots otrajā vietā.
- 18 Šīs divas apakšuzņēmēju asociācijas katra pārsūdzēja šo ziņojumu *CNSC*. Ar tās 2014. gada 10. jūlija lēmumu šīs pārsūdzības tika noraidītas kā nepamatotas. Līdz ar to katra no šīm apvienībām cēla prasības par šo noraidīto lēmumu *Curtea de Apel Oradea* (Oradjas Apelācijas tiesa).
- 19 2014. gada 10. septembra tiesas sēdē šī tiesa vērsa prasītāju pamatlietā uzmanību uz faktu, ka, ievērojot to, ka 2014. gada 1. jūlijā ir stājies spēkā *OUG* Nr. 34/2006 271.¹ un 271.² pants, tām bija jāiesniedz “labticīgas rīcības drošības nauda”. Tādējādi *Max Boegl* u.c. prasīja, lai *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa, Rumānija) tiktu celta prasība par šo noteikumu neatbilstību konstitūcijai un lai Tiesā tiktu iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu.

- 20 Šādos apstākļos *Curtea de Apel Oradea* (Oradjas Apelācijas tiesa, Rumānija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas 89/665 [..] 1. panta 1.–3. punkta un Direktīvas 92/13 [..] 1. panta 1.–3. punkta normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās nepieļauj tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru līgumslēdzēju iestāžu lēmumu pārbaudes procedūru var izmantot tikai tad, ja iepriekš ir iesniegta “labticīgas rīcības drošības nauda”, kas ir paredzēta OUG Nr. 34/2006 271.¹ un 271.² pantā?”

Tiesvedība Tiesā

- 21 Ar 2014. gada 13. novembra un 2014. gada 10. decembra rīkojumu Tiesas priekšsēdētājs noraidīja *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) *Curtea de Apel Oradea* (Oradjas Apelācijas tiesas) lūgumus lietās C-439/14 un C-488/14 noteikt paātrinātu procedūru, kas paredzēta Tiesas Reglamenta 105. panta 1. punktā.
- 22 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2014. gada 13. novembra rīkojumu lietas C-439/14 un C-488/14 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesā, kā arī sprieduma taisīšanai.
- 23 Ar 2015. gada 15. janvāra spriedumu Nr. 5 *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) iebildumu par OUG Nr. 34/2006 271.¹ un 271.² panta neatbilstību konstitūcijai, ko izvirzīja attiecīgi *Star Storage un Max Boegl* u.c., daļēji pieņēma.
- 24 Ar 2015. gada 21. jūlija vēstuli Tiesā, piemērojot sava Reglamenta 101. pantu, vērsās *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) un *Curtea de Apel Oradea* (Oradjas Apelācijas tiesa) ar lūgumu sniegt paskaidrojumus, aicinot tās iesniegt savus apsvērumus par *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) 2015. gada 15. janvāra spriedumu Nr. 5 un tā iespējamo ietekmi uz to attiecīgajiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 25 Ar 2015. gada 11. augusta vēstuli, kas Tiesā ir reģistrēta 2015. gada 26. augustā, *Curtea de Apel Oradea* (Oradjas Apelācijas tiesa) būtībā norādīja, ka *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) 2015. gada 15. janvāra spriedumā Nr. 5 ir pieņemts iebildums par neatbilstību konstitūcijai attiecībā uz OUG Nr. 34/2006 271.² panta 1. un 2. punktu, bet ir noraidīts iebildums attiecībā uz OUG Nr. 34/2006 271.¹ panta un 271.² panta 3.–6. punktu, tādējādi tās lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas tikai uz šiem pēdējiem minētajiem noteikumiem.
- 26 Ar 2015. gada 14. septembra vēstuli, kas Tiesā reģistrēta 2015. gada 23. septembrī, *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) būtībā norādīja arī, ka ar *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) 2015. gada 15. janvāra spriedumu Nr. 5 ir apstiprināta pienākuma iesniegt labticīgas rīcības drošības naudu kā nosacījuma visu prasību pieņemamībai atbilstība konstitūcijai un ka līdz ar to vēl ir jāpārbauda, vai OUG Nr. 34/2006 271.¹ un 271.² panta noteikumi, kuri ir atzīti par saderīgiem ar Rumānijas konstitūciju un kuros tiesību aizsardzības līdzekļu izmantošanai publisko iepirkuma procedūrā ir paredzēts nosacījums, ka ir jāiesniedz “labticīgas rīcības drošības nauda”, var tik uzskatīti par saderīgiem ar efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu, kas tiek aizsargāts Direktīvas 89/665 1. panta 1.–3. punktā un Direktīvas 92/13 1. panta 1.–3. punktā, aplūkojot tos kopsakarā ar Hartas 47. pantu.
- 27 Turklāt tā apgalvo, ka Rumānijas tiesību aktos ir prasīta padziļināta analīze, pirmkārt, apstāklim, ka labticīgas rīcības drošības nauda tiek pievienota “konkursa garantijai”, kas pretendentam atbilstoši OUG Nr. 34/2006 43.¹ pantam arī ir jāiesniedz un kuras summa ir līdz 2 % no līguma paredzamās vērtības, un, otrkārt, faktam, ka nav iespējams ne atkāpties no labticīgas rīcības drošības naudas summas, kas atbilstoši OUG Nr. 34/2006 271.¹ panta 4. punktam automātiski tiek noteikta apmērā no 1 % no noslēdzamā līguma paredzamās vērtības līdz apmēram, kas atbilst maksimāli EUR 100 000, ne piešķirt samazinājumu vai nolemt sadalīt maksājumus atkarībā no attiecīgā gadījuma apstākļiem.

28 Līdz ar to *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) aicina Tiesu atbildēt uz šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas 89/665 1. panta 1.–3. punkta normas, kā arī Direktīvas 92/13 1. panta 1.–3. punkta normas, skatītas kopā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tās nepieļauj valsts tiesību normas, saskaņā ar kurām līgumslēdzēju iestāžu lēmumu pārbaudes procedūru var izmantot tikai tad, ja līgumslēdzējas iestādes labā ir iesniegta “labticīgas rīcības drošības nauda”, kas ir paredzēta OUG Nr. 34/2006 271.¹ un 271.² pantā?”

29 Visbeidzot, ar 2015. gada 4. novembra spriedumu Nr. 750 *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) arī atzina par neatbilstošu Rumānijas konstitūcijai OUG Nr. 34/2006 271.¹ panta 5. punktu, kurā ir paredzēta labticīgas rīcības drošības naudas beznosacījuma samaksa pēc pirmā pieprasījuma līgumslēdzējai iestādei gadījumā, ja tiek noraidīta sūdzība, lūgums vai prasība.

Ievada piezīmes

30 Jākonstatē, ka, tā kā lietā C-439/14 aplūkotais publiskais līgums attiecas uz piegādēm un pakalpojumiem, kuru vērtība pārsniedz Direktīvas 2004/18 7. panta b) punktā paredzēto sliekšni, pamatlietā ir piemērojama Direktīva 89/665.

31 Savukārt Rumānijas valdība un Eiropas Komisija iebilst par lietā C-488/14 aplūkotā publiskā līguma raksturu; pirmā apgalvo, ka uz šo līgumu attiecas Direktīva 2004/18 un līdz ar to Direktīva 89/665, bet otrā – ka uz minēto līgumu attiecas Direktīva 2004/17 un tātad Direktīva 92/13.

32 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, tā kā iesniedzējtiesa lietā C-488/14 ir sniegusi tikai ļoti niecīgas norādes par pamatlietā aplūkoto publisko līgumu, Tiesai nav iespējams noteikt, vai uz to attiecas Direktīva 2004/17 vai Direktīva 2004/18.

33 Tomēr, precizējot, ka par šo jautājumu ir jālemj iesniedzējtiesai, šī nenoteiktība neietekmē prejudiciālo jautājumu lietā C-488/14, jo, kā ģenerāladvokāte norāda savu secinājumu 25. punktā, aplūkojamā publiskā līguma summa sasniedz gan Direktīvas 2004/18 7. panta c) punktā, gan Direktīvas 2004/17 16. panta b) punktā būvdarbu publiskajiem iepirkumiem noteiktos sliekšņus.

34 Līdz ar to Tiesa vienlaikus atbildēs uz lietā C-439/14 un lietā C-488/14 uzdotajiem jautājumiem, jo Direktīvu 89/665 un 92/13 normas, kuru interpretācija tiek lūgta, katrā ziņā ir izteiktas pilnīgi identiskā redakcijā.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

35 Vispirms jānorāda, kā tas izriet no abu iesniedzējtiesu, atbildot uz Tiesas nosūtīto lūgumu sniegt paskaidrojumus, sniegtajiem paskaidrojumiem un no tiesas sēdē izteiktajiem apsvērumiem, ka OUG Nr. 34/2006 271.² panta 1. un 2. punkta, kā arī 271.¹ panta 5. punkta pēdējā teikuma normas ir pasludinātas par pretrunā esošām Rumānijas konstitūcijai ar attiecīgi *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) 2015. gada 15. janvāra spriedumu Nr. 5 un 2015. gada 4. novembra spriedumu Nr. 750.

36 Abas iesniedzējtiesas ir precizējušas, ka līdz ar to tās vairs nevar piemērot pēdējās minētās tiesību normas, ko Rumānijas valdība apstiprināja tiesas sēdē. Tomēr tās tieši norādīja, ka tās turpina uzturēt savus prejudiciālos jautājumus, jo citas pamatlietā aplūkojamās Rumānijas tiesiskā regulējuma normas vēl joprojām ir piemērojamas.

- 37 Šādos apstākļos, precizējot, ka tikai iesniedzējtiesas var izdarīt secinājumus no *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) 2015. gada 15. janvāra sprieduma Nr. 5 un 2015. gada 4. novembra sprieduma Nr. 750, atrisinot lietas, kuras tā izskata, ir jāuzskata, ka lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas tikai uz tām Rumānijas tiesiskā regulējuma normām par labticīgas rīcības drošības naudu, kas ir atzītas par atbilstīgām konstitūcijai.
- 38 No minētā izriet, ka, uzdodot savus jautājumus, iesniedzējtiesas būtībā jautā, vai Direktīvas 89/665 1. panta 1.–3. punkts un Direktīvas 92/13 1. panta 1.–3. punkts, skatīti Hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamatlietās, kurā, lai būtu pieņemama jebkura līgumslēdzēja iestādes aktu pārsūdzība, ir noteikts pienākums prasītājam iesniegt tajā paredzēto labticīgas rīcības drošības naudu par labu līgumslēdzējai iestādei, precizējot, ka šī drošības nauda ir jāatmaksā prasītājam neatkarīgi no prasības iznākuma.
- 39 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Direktīvas 89/665 1. panta 1. punktā un Direktīvas 92/13 1. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstīm ir jāveic pasākumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka publiskā iepirkuma procedūrās līgumslēdzēju iestāžu pieņemtos lēmumus, kas ietilpst Direktīvu 2004/17 un 2004/18 piemērošanas jomā, var efektīvi un it īpaši tik ātri, cik iespējams, pārbaudīt ar pamatojumu, ka tie ir pretēji Savienības tiesībām publisko iepirkumu jomā vai valsts tiesību normām, ar kurām ir transponētas šīs tiesības.
- 40 Gan Direktīvas 89/665 1. panta 3. punktā, gan Direktīvas 92/13 1. panta 3. punktā turklāt ir paredzēts pienākums dalībvalstīm nodrošināt to, ka pārbaudes procedūras ir pieejamas vismaz katrai tādai personai, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt konkrētu līgumu un kurai ir nodarīts kaitējums vai ir iespējams, ka tiks nodarīts kaitējums varbūtēja pārkāpuma dēļ atbilstoši sīki izstrādātiem noteikumiem, ko dalībvalstis var pieņemt.
- 41 Šīs tiesību normas, kas ir paredzētas komersantu aizsardzībai pret līgumslēdzēja iestādes patvaļu, tādējādi ir vērstas uz to, lai nodrošinātu visās dalībvalstīs efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, lai garantētu Savienības noteikumu publiskā iepirkuma jomā efektīvu piemērošanu, it īpaši stadijā, kad pārkāpumi vēl var tikt laboti (šajā ziņā skat. spriedumus, 2002. gada 12. decembris, *Universale-Bau* u.c., C-470/99, EU:C:2002:746, 71. punkts; 2014. gada 11. septembris, *Fastweb*, C-19/13, EU:C:2014:2194, 34. punkts, kā arī 2015. gada 12. marts, *eVigilo*, C-538/13, EU:C: 2015:166, 50. punkts).
- 42 Tomēr ne Direktīvā 89/665, ne Direktīvā 92/13 nav ietvertas tiesību normas, kas īpaši regulētu nosacījumus, kuros var izmantot šos tiesību aizsardzības līdzekļus. Tiesa jau ir nospriedusi, ka Direktīvā 89/665 ir paredzēti tikai minimālie nosacījumi, kas ir jāievēro valstu tiesību sistēmās ieviestajās pārbaudes procedūrās nolūkā garantēt Savienības tiesību normu ievērošanu publisko līgumu jomā (skat. it īpaši spriedumus, 2003. gada 27. februāris, *Santex*, C-327/00, EU:C:2003:109, 47. punkts; 2003. gada 19. jūnijs, *GAT*, C-315/01, EU:C:2003:360, 45. punkts, kā arī 2010. gada 30. septembris, *Strabag* u.c., C-314/09, EU:C:2010:567, 33. punkts).
- 43 Tomēr no pastāvīgās judikatūras izriet, ka pārbaudes tiesā procesuālie noteikumi, kuru mērķis ir nodrošināt Savienības tiesībās paredzētās to kandidātu un pretendentu tiesības, kurus ir aizskāruši līgumslēdzēju iestāžu lēmumi, nedrīkst ietekmēt Direktīvas 89/665 un Direktīvas 92/13 lietderīgo iedarbību, kuru mērķis ir nodrošināt, ka līgumslēdzēju iestāžu nelikumīgi lēmumi var tikt efektīvi un, cik vien iespējams, ātri pārbaudīti (it īpaši skat. spriedumus, 2002. gada 12. decembris, *Universale-Bau* u.c., C-470/99, EU:C:2002:746, 72. punkts; 2003. gada 27. februāris, *Santex*, C-327/00, EU:C:2003:109, 51. punkts; 2005. gada 3. marts, *Fabricom*, C-21/03 un C-34/03, EU:C:2005:127, 42. punkts; rikožums, 2007. gada 4. oktobris, *Consorzio Elisoccorso San Raffaele*, C-492/06, EU:C:2007:583, 29. punkts; spriedumi, 2015. gada 12. marts, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, 40. punkts, kā arī 2015. gada 6. oktobris, *Orizzonte Salute*, C-61/14, EU:C:2015:655, 47. punkts).

- 44 It īpaši ir jā rūpējas par to, lai netiktu aizskarta ne Direktīvu 89/665 un 92/13 efektivitāte (skat. spriedumus, 2002. gada 18. jūnijs, *HI*, C-92/00, EU:C:2002:379, 58. un 59. punkts, kā arī 2014. gada 11. decembris, *Croce Amica One Italia*, C-440/13, EU:C:2014:2435, 40. punkts), ne Savienības tiesībās privātpersonām piešķirtās tiesības (spriedumi, 2002. gada 12. decembris, *Universale-Bau* u.c., C-470/99, EU:C:2002:746, 72. punkts, kā arī 2010. gada 28. janvāris, *Uniplex (UK)*, C-406/08, EU:C:2010:45, 49. punkts).
- 45 Turklāt ir svarīgi atgādināt, kā izriet no Direktīvas 2007/66 preambulas 36. apsvēruma, ka šīs direktīvas un tātad Direktīvas 89/665, kā arī Direktīvas 92/13, kuras tā groza un papildina, mērķis ir nodrošināt tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesību uz objektīvu tiesu pilnīgu aizsardzību atbilstoši Hartas 47. panta pirmajai un otrajai daļai.
- 46 Līdz ar to, ja dalībvalstis nosaka pārbaudes tiesā noteikumus, kuru mērķis ir nodrošināt Direktīvās 89/665 un 92/13 paredzētās to kandidātu un pretendentu tiesības, kurus aizskar līgumslēdzēju iestāžu lēmumi, dalībvalstīm ir jāgarantē tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību un objektīvu tiesu aizsardzību, kas ir paredzētas Hartas 47. pantā, ievērošana.
- 47 Šajā gadījumā *OUG* Nr. 34/2006 271.¹ panta 1.–5. punktā ikvienai personai, kas piedalās publiskajā iepirkumā un kam ir nodoms pārsūdzēt līgumslēdzējas iestādes lēmumu *CNSC* vai tieši tiesā, kā nosacījums jebkādas pārsūdzības pieņemamībai ir paredzēts pienākums iesniegt labticīgas rīcības drošības naudu. Šī drošības nauda, kuras summa atbilst 1% no attiecīgā publiskā iepirkuma paredzamās vērtības un kura nevar pārsniegt EUR 25 000 piegāžu un pakalpojumu publiskajiem iepirkumiem un EUR 100 000 būvdarbu publiskiem līgumiem, ir jāiesniedz līgumslēdzējas iestādes labā vai nu ar bankas pārskaitījumu, vai ar banku iestādes vai apdrošināšanas sabiedrības izdotas garantijas starpniecību, kam derīguma termiņš ir vismaz 90 dienas.
- 48 Tomēr šī drošības nauda ir jāatmaksā ne tikai, ja sūdzība ir apmierināta, ne vēlāk kā piecas dienas pēc tās dienas, kurā lēmums ir kļuvis galīgs, atbilstoši *OUG* Nr. 34/2006 271.² panta 4. un 5. punktam, bet arī, ja sūdzība tiek atsaukta vai noraidīta, jo, ievērojot *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) 2015. gada 15. janvāra spriedumu Nr. 5 un 2015. gada 4. novembra spriedumu Nr. 750, līgumslēdzējai iestādei šobrīd vairs nav tiesiska pamata drošības naudas ieturēšanai.
- 49 Kā ģenerālvokāte norāda savu secinājumu 37. punktā, labticīgas rīcības drošības nauda kā priekšnoteikums jebkuras sūdzības izskatīšanai tātad ir tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā Hartas 47. panta izpratnē ierobežojums, kas atbilstoši Hartas 52. panta 1. punktam var būt attaisnojams tikai tad, ja tas ir paredzēts tiesību aktos, ja ar to tiek ievērota minēto tiesību būtība un, ievērojot samērīguma principu, ja tas ir nepieciešams un patiešām atbilst vispārējo interešu mērķiem, ko atzinusi Eiropas Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības (skat. spriedumu, 2016. gada 4. maijs, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, 160. punkts).
- 50 Jākonstatē, ka pamatlietās labticīgas rīcības drošības naudas juridiskais pamats ir skaidri un precīzi noteikts *OUG* Nr. 34/2006, tādējādi tas ir jāuzskata par paredzētu valsts tiesību aktos (skat. spriedumus, 2014. gada 27. maijs, *Spasic*, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586; 2015. gada 6. oktobris, *Delvigne*, C-650/13, EU:C:2015:648, 47. punkts, un 2015. gada 17. decembris, *WebMindLicenses*, C-419/14, EU:C:2015:832, 81. punkts). Turklāt apstākļi, ka labticīgas rīcības drošības nauda var sasniegt pamatsummu EUR 25 000 vai EUR 100 000, nevar likt secināt, ka pienākums iesniegt šādu garantiju ietekmē tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību būtību, jo katrā ziņā līgumslēdzēja iestāde šo garantiju nevar ieturēt, lai kāds būtu prasības iznākums.
- 51 Tomēr vēl ir jāpārbauda, vai labticīgas rīcības drošības nauda atbilst vispārējo interešu mērķim un vai, ja tā tam atbilst, ar to tiek ievērots samērīguma princips Hartas 52. panta 1. punkta izpratnē.

- 52 OUG Nr. 34/2006 271.¹ panta 1. punktā ir precizēts, ka labticīgas rīcības drošības naudas mērķis ir aizsargāt līgumslēdzēju iestādi pret iespējamās neatbilstošās rīcības risku. Rumānijas valdība savos rakstveida apsvērumos, kā arī tiesas sēdē norādīja, ka labticīgas rīcības drošības naudas galvenais mērķis ir atvieglot publisko iepirkumu procedūras, novēršot tiesības aizsardzības līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu un jebkādu kavēšanos līguma noslēgšanā.
- 53 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka cīņa pret tiesību aizsardzības līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu, kā ģenerālvokāte ir norādījusi savu secinājumu 44. punktā, ir likumīgs mērķis, kas atbilst ne tikai Direktīvu 89/665 un 92/13 mērķu īstenošanai, bet arī plašāk – pareizai tiesvedībai.
- 54 Tāda finansiāla prasība, kāda ir pamatlietās aplūkotā labticīgas rīcības drošības nauda, ir pasākums, kas var atturēt no ļaunprātīgas apstrīdēšanas un pareizas tiesvedības interesēs garantēt visām personām, ka viņu pārsūdzības tiks izskatītas tik īsos termiņos, cik iespējams, atbilstoši Hartas 47. panta pirmajai un otrajai daļai.
- 55 Tomēr, lai gan pareizas tiesvedības intereses var attaisnot finansiāla ierobežojuma noteikšanu personas piekļuvei tiesību aizsardzības līdzekļiem, šim ierobežojumam tomēr ir jānodrošina saprātīgs samērs starp izmantotajiem līdzekļiem un mērķi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 22. decembris, *DEB*, C-279/09, EU:C:2010:811, 47. un 60. punkts).
- 56 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, lai gan pienākums iesniegt labticīgas rīcības drošības naudu savā pašreizējā versijā ir mazāk ierobežojošs pasākums nekā sākotnējā versijā, jo līgumslēdzēja iestāde to vairs nevar ieturēt automātiski un bez nosacījumiem gadījumā, ja pārsūdzība tiek noraidīta vai atsaukta, šim pienākumam ir jābūt piemērotam, lai īstenotu Rumānijas tiesību aktos noteikto mērķi cīnīties ar ļaunprātīgām pārsūdzībām.
- 57 Pirmkārt, labticīgas rīcības drošības naudas iesniegšana, kā ģenerālvokāte norāda savu secinājumu 55. punktā, ir finansiāls slogs prasītājam neatkarīgi no tā, vai viņš veic bankas pārskaitījumu vai iesniedz bankas garantiju.
- 58 Labticīgas rīcības drošības naudas summa tiek noteikta procentu veidā no attiecīgā publiskā līguma cenas, un tā var sasniegt EUR 25 000 attiecībā uz piegāžu un pakalpojumu publiskiem līgumiem un EUR 100 000 attiecībā uz būvdarbu publiskiem līgumiem.
- 59 Šāda apmēra summas nodrošināšana ar bankas pārskaitījumu, kā arī vajadzība veikt vajadzīgās darbības, lai iesniegtu bankas garantiju un samaksātu šīs iesniegšanas izdevumus, var rosināt prasītājus būt zināmā mērā prātīgiem, iesniedzot savas prasības. Turklāt, tā kā labticīgas rīcības drošības nauda samazina resursus vai vismaz prasītāju kredīta iespējas līdz brīdim, kad tā tiek atbrīvota, tā var mudināt izrādīt rūpību procedūrās, ko tie uzsāk, saskaņā ar pārbaudes ātruma prasību, kas noteikta Direktīvas 89/665 1. panta 1. punktā un Direktīvas 92/13 1. panta 1. punktā. Kā Rumānijas valdība apgalvoja tiesas sēdē, nevar izslēgt, ka šāda finansiāla prasība mudina potenciālos prasītājus nopietni izvērtēt savu interesi uzsākt tiesvedību un to iespēju uzvarēt lietā un tādējādi novērst tādu prasību iesniegšanu, kuru ir acīmredzami nepamatotas vai kuru mērķis ir tikai aizkavēt iepirkuma procedūru (pēc analogijas skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Orizzonte Salute*, C-61/14, EU:C:2015:655, 73. punkts).
- 60 Otrkārt, tā kā atbilstoši *Curtea Constituțională* (Konstitucionālā tiesa) 2015. gada 15. janvāra spriedumam Nr. 5 un 2015. gada 4. novembra spriedumam Nr. 750 vairs nav iespējams tas, ka līgumslēdzēja iestāde automātiski un bez nosacījumiem ietur labticīgas rīcības drošības naudu, un ka tā tiek pārskaitīta pēc pirmā pieprasījuma, nevar uzskatīt, ka tikai pienākums iesniegt šo drošības naudu kā ikvienas sūdzības pieņemamības nosacījums pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu tā mērķi cīnīties ar ļaunprātīgām pārsūdzībām.

- 61 Labticīgas rīcības drošības nauda, kas ir 1 % no publiskā iepirkuma vērtības un kuras maksimums ir noteikts atkarībā no iepirkuma rakstura, ir pieticīga (skat. spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Orizzonte Salute*, C-61/14, EU:C:2015:655, 58. punkts), it īpaši pretendentiem, kam parasti ir jāpierāda noteikta finansiāla kapacitāte. Turklāt un katrā ziņā šī garantija var tikt iesniegta bankas garantijas formā. Visbeidzot, tā ir jāiesniedz tikai attiecībā uz laikposmu starp sūdzības iesniegšanu un tās galīgu izlemšanu.
- 62 Visbeidzot atbildē uz lūgumu sniegt paskaidrojumus, ko tai nosūtīja Tiesa, *Curtea de Apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) aicināja Tiesu atbildēt uz tās jautājumu, ņemot vērā labticīgas rīcības drošības naudu un konkursa garantijas, kura pretendētājam arī ir jāiesniedz atbilstoši OUG Nr. 34/2006 43.¹ pantam, kopsummu. Tomēr tā šajā ziņā nav iesniegusi nekādus precizējumus ne par pretendenta garantijas pašreizējo kārtību, ne pat par tās saistību ar labticīgas rīcības drošības naudu. Šādos apstākļos Tiesa nevar paust savu nostāju šajā jautājumā.
- 63 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 89/665 1. panta 1.–3. punkts un Direktīvas 92/13 1. panta 1.–3. punkts, skatīti Hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamatlietās, kurā jebkuras sūdzības par līgumslēdzējas iestādes aktu pieņemamībai ir noteikts nosacījums par prasītāja pienākumu iesniegt tajā paredzēto labticīgas rīcības drošības naudu par labu līgumslēdzējai iestādei, jo šī drošības nauda ir jāatmaksā prasītājam neatkarīgi no prasības iznākuma.

Tiesāšanās izdevumi

- 64 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šīs tiesvedības ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Padomes 1989. gada 21. decembra Direktīvas 89/665/EEK par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas [pārbaudes] procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām [piegāžu un būvdarbu publisko līgumu slēgšanas tiesības], kurā grozījumi ir izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. decembra Direktīvu 2007/66/EK, 1. panta 1.–3. punkts un Padomes 1992. gada 25. februāra Direktīvas 92/13/EEK, ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/66, 1. panta 1.–3. punkts, skatīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamatlietās, kurā jebkuras sūdzības par līgumslēdzējas iestādes aktu pieņemamībai ir noteikts nosacījums par prasītāja pienākumu iesniegt tajā paredzēto labticīgas rīcības drošības naudu par labu līgumslēdzējai iestādei, jo šī drošības nauda ir jāatmaksā prasītājam neatkarīgi no prasības iznākuma.

[Paraksti]